

ročník IV.

čtvrtek 16. května 2024

Z Rovenska

Milí přátelé!

Rozmohl se nám tu takový nešvar.

Termín *predátorský časopis*.

Dělám noviny dlouho, ale tohle jsem ještě neslyšel.

Tak – doufám, že Trosečník *predátorským časopisem* není.

Co kdybych chtěl kandidovat na ministra... 😊

≡ BRONZOVÝ KŘÍŽEK TYPU ENKOLPION – top exponát měsíce května

Při archeologickém výzkumu, který se uskutečnil v rámci stavebních úprav v interiéru kostela sv. Jana Křtitele v Turnově – Nudvojovicích na přelomu let 2001 a 2002, byl přímo pod podlahou nalezen dutý bronzový dvojdílný křížek. Ležel se v zásypové vrstvě nad nejmladšími hroby z poloviny 15. století. Jde o náprsní ostatkový (pektorální) kříž typu enkolpion nošený knězem.

Jde o bronzový, litý dvojdílný křížek zdobený po obou stranách poměrně vysokým reliéfem (šířka 58 mm, výška 87 mm). Přední část křížku zdobí reliéfní postava Krista, nad jeho hlavou po stranách kříže doprovázejí výjev nebeská tělesa – Slunce a Luna. Pod Kristovými pažemi po obou stranách kříže vystupuje nečitelný nápis. Medailony na koncích ramen kříže vyplňují reliéfní poprsí světců (nimby) doplněná nečitelnými nápisy. Středem kompozice druhé části enkolpia je stojící postava s aureolou a v prosebném gestu, oděná do dlouhého šatu se širokými rukávy – pravděpodobně Panna Marie. Medailony na koncích ramen vyplňují poprsí světců s nápisy: nahoře ΠΕΤΡΟΣ (PETROS), dolní nápis nečitelný, vlevo ἸΩΣΑΦΑΤ (IOSAPAT), vpravo ΔΑΜΑ[Η] (DAME[N]).

Velmi zajímavá je otázka, kdy a jak došlo k jeho „archeologizaci“ (uložení do země). Jde o předmět jednoduše ztracený? Nebo s ním byl kněz pohřben a při

následném uložení dalšího zemřelého pod podlahu kostela byl hrob narušen?
Na tyto otázky již bohužel nejsme schopni odpovědět.
Křížek můžete vidět v našem muzeu do konce května.
(MČRT)

/// Cesta do Yosemite za hlubokého socialismu

16/5 ve 20.30 v muzeu (v atriu případně v expozici Horolezectví)

Vyprávění horolezce Františka Čepelky a promítání fotografií z cesty do USA v roce 1984.

MORAVIANS
TONYA GRAVES
POETIKA
TOMÁŠ KOČKO & ORCHESTR
BIG BAND ZUŠ TURNOV
XINDL X
MŇÁGA A ŽĎORP
JANOVEC JAZZ BAND
NEDIVOČ
OLGA LOUNOVÁ

STAROČESKÉ ŘEMESLNICKÉ
TRHY TURNOV

25. 5. — 26. 5. 2024
FESTIVAL ŘEMESEL, HUDBY A DIVADLA

POHÁDKOVÁ PŘEDSTAVENÍ PRO DĚTI ...

QR CODE

WWW.ARCHA.TURNOV.CZ

/// Turnovské kulturní tipy:

pátek 17. května od 18 hodin do 21 hodin, Železniční depo

Literární depo: o železnici s Jaroslavem Rudišem

Spisovatel Jaroslav Rudiš v železničním depu představí nejen svoji knihu *Návod k použití železnice*, která vyšla v českém jazyce na podzim 2023, ale i své další počiny nejen literárního charakteru. Areál otevře své brány v 18 hodin. Bude možné si prohlédnout několik typů lokomotiv, které budou vystaveny v areálu železničního depa. Od 19 hodin začne literární beseda *Knihovory* se spisovatelem Jaroslavem Rudišem.

Po 20. hodině proběhne ještě scénické čtení z úspěšného románu *Winterbergova poslední cesta* za hudebního doprovodu Martina Hyblera. V provozu bude také jídelní vůz! Přijďte si užít literární akci do prostoru železničního depa, které má neuvěřitelnou atmosféru – úplný *genius loci*.

sobota 18. května od 19.00, Klub KUS

Laxigal

/// **sobota 18. května** od 19.30 v kině Sféra

Expediční kamera 2024

Expediční kamera je filmový festival, který k vám již od roku 2009 přináší nejlepší cestovatelské a dobrodružné filmy z mezinárodní i domácí produkce.

Program:

Lezci – nový film s Adamem Ondrou

CZ, česky, 27 min., režie: Laco Korbel

Javari

CZ, česky, 54 min., režie: Mirek Haluza

Pionieri

IT, italsky s titulky, 33 min., režie: Alessandro Beltrame

Následování správné cesty

Rak./Kan., anglicky/německy s titulky, 20 min., režie: Andreas Monsberger

Expedice Ganga: Vávrova výzva

CZ, česky, 18 min., režie: Martin Vrbický

☞ **úterý 21. května** od 19.30 v divadle

Naštěkaná aneb 4 ženy v maloměstě

Komedie, při níž muži žasnou a ženy se poznávají.

Autorský ženský divadelní soubor Nakafráno vznikl koncem léta 2006.

Popudem ke vzniku souboru byla chuť vytvořit divadelní představení s ženskou tématikou, ale hlavně těhotenství jedné z členek, která se nechtěla vzdát hraní divadla ani s bříškem. A tak po několika večerech s diktafonem vznikla první hra tohoto souboru s názvem „Naštěkaná aneb 4 ženy v maloměstě“ což je komedie, trochu nezvykle, zinscenována tak autenticky, že se nedá zcela nazvat divadlem.

Doporučujeme všem, kdo se chtějí pobavit, a to nejen ženám, představení je velmi zajímavé a poučné i pro muže. Upozorňujeme předem, že téměř všechny osoby a události jsou smyšlené, i když to tak vůbec nevypadá.

Hrají: Kateřina Hofhansová, Gabriela Holbová, Michaela Kunetková, Alena Tomášová a Romana Zemenová

úterý 21. května od 18:00, Dům Na Sboře

Večer Na Sboře – Flétnový koncert

Autorský večer paní Moniky Szantó, učitelky ZUŠ Turnov a jejích žáků. Koná se v rámci cyklu Rok české hudby ke 200. výročí narození Bedřicha Smetany a dalších českých hudebních skladatelů.

středa 22. května od 18:00, Kino Sféra/Klub KUS

Slavnostní předpremiéra krátkého filmu Cesta

Cesta. Výlet. Útěk. Návrat. Práce. Zlom. Rutina. Cíl. Na cestě jsou křižovatky a na dráze výhybky. Nová rozhodnutí ničí staré plány a na konečné se nachází nový začátek.

Lehká letní trainmovie CESTA sleduje rozpoložení dívky, která na útěku před svou minulostí narazí na svérázného mladíka, jehož bezprostřednost a svoboda ji utvrdí ve správnosti jejího rozhodnutí. A kdy je ten správný čas na další pivo? A co třeba na happyend?

Ve filmu uvidíte mimo jiné Honzu Hájka a Martina Písaříka v rolích, v jakých je ještě neznáte.

Tvůrci: scénář, režie, produkce: Monika Fejglová

Monika je divadelní a filmová herečka. Kromě České republiky působila také několik let v Anglii, kde v Londýně vystudovala filmové herectví na Middleweek Newton Academy a zahrála si např. v seriálu *There She Goes* pro BBC.

V Čechách absolvovala herecké a režisérské kurzy. Zahrála si ve sci-fi ČT *Běžci*, v několika seriálech a nezávislých projektech. Filmové produkci se věnuje už nějaký čas. Spolu se scenáristou a režisérem Adolfem Formanem zprodukovala natáčení filmu *Vynalezl jsem ženu, pánové!*, kde si také zahrála.

Kamera, střih, grade: Michal Havlíček

Michal je fotograf, filmař a dokumentarista. Vystudoval grafickou tvorbu a postupně se přes grafiku a fotografii dostal až k videu. Natočil několik hudebních dokumentů pro skupinu *Imodium* a přes 35 hudebních videoklipů.

Po slavnostním uvedení filmu bude afterparty v Klubu KUS, kde vystoupí královéhradecká kapela *Vyhoukaná SOWA*, jejíž písničky také uslyšíte ve filmu

pátek 24. května, letní scéna u baru *Letňák*, za deště v Klubu KUS

Úkryt před bouří - Řepka zpívá Dylana

Vybrané kapitoly ze života a díla nejvlivnějšího písničkáře své doby. Od *Woodyho Guthrieho* přes newyorské kavárny k celosvětové slávě a Nobelově ceně. Nejlepší příklad toho, co znamená tradice. Host: *Boban*

turnovsko

≡ **MALÁ SKÁLA** – Srdečně zveme na zahájení letošní sezóny Maloskalské galerie. Vernisáž proběhne **18. května v 17 hodin**.

1. Salón Josefa Jíry 95

Maloskalská Galerie Josefa Jíry, z. s.,
a obec Malá Skála Vás zvou
na společnou výstavu umělců spojených
s Josefem Jírou a Malou Skálou

I. SALÓN JOSEFA JÍRY 95

a na zahájení v sobotu 18. 5. 2024 v 17 hodin

Galerie Josefa Jíry – Boučkův statek – Malá Skála

Otevřeno denně, kromě pondělí, 11–17 hodin

Výstava potrvá od 19. 5. do 21. 6. 2024

Vystavující umělci: Jiří Belda | Alena Beldová | Viktorie Beldová | Pavel Beneš | Jakub Berdych | Markéta Černá | Josef Jíra | Vladěna Klumparová | Petr Kavan | Zdeněk Lhotský | Karolina Mitášová | Denisa Mitášová | Agata Mayerová a Vojta Kiss | Josef Němec | Martin Němec | Matyas Pavlik | Zdena Roztočilová | Jakub Roztočil | Magda Roztočilová | Jan Šimek | Ivana Šrámková | Eva Vlasáková | Maya Štechova

lomnice n/p

✎ Jarní přednáškový cyklus pokračuje další akcí, která se uskuteční **ve čtvrtek 16. května** od 17 hodin. V pořadí osmá přednáška s promítáním tematicky naváže na předchozí muzejní výstavu věnovanou našemu hudebnímu velikánovi. O „Bedřichu Smetanovi trochu jinak“ přijede pohovořit lomnická rodačka, kurátorka sbírek Národního muzea v Praze – Muzea Bedřicha Smetany Olga Mojžíšová.

„Bedřicha Smetanu známe především jako národního klasika, tvůrce národní hudby. Toto označení, které jej provází již od posledních let života, si samozřejmě zaslouží, ale od té doby v něm poněkud "zkameněl". Když však čteme jeho deníky a korespondenci, vystupuje z nich nejen umělec – skladatel, ale také člověk, který řešil každodenní problémy jako jiní, měl své přednosti ale i třeba problematické vlastnosti. A leckdy je to trochu jinak, než jak nám jeho obraz podává většina dosavadní smetanovské literatury. Protože s těmito prameny dlouhodobě pracuji a připravuji je k vydání, tak bych chtěla Bedřicha Smetanu ukázat trochu jiným způsobem“. To jsou slova Olgy Mojžíšové
Vstupné je dobrovolné. (Andrea Zikmundová, MMG LnP)

✎ Výluka na železniční trati v úseku Stará Paka – Lomnice

Dovolujeme si informovat o opatření po dobu výluky traťové koleje v úseku Stará Paka - Lomnice nad Popelkou ve dnech **20. až 24. května 2024**.
Všechny vlaky budou po dobu výluky nahrazeny náhradní autobusovou dopravou dle pravidelného jízdního řádu.

semily

✎ **Páteční večer 24. května** bude patřit muzeu! Během letošní Muzejní noci můžete navštívit komentované prohlídky, pohádku pro děti nebo živý koncert na muzejní zahrádce. Celý večer začne v 17 hodin besedou a komentovanou prohlídkou výstavy „Svět očima Jindřicha Štreita“. Černobílými fotografiemi z Francie i České republiky zaměřenými na mezilidské vztahy vás provede jejich autor, legendární fotograf a držitel mnoha mezinárodních cen Jindřich Štreit.

V 18 hodin na půdě muzea zahrají dámy z Roprachtic maňáskové divadlo O veliké řepě. A určitě nenechají zahálet ani diváky! Spolu s Tomášem Chvátalem můžete nahlédnout do vznikající expozice v Jílovecké ulici anebo vystoupat na kostelní věž. Velkým lákadlem večera bude vystoupení taneční skupiny The Wings, která předvede tance z 19. století. Od osmé hodiny se pak můžete těšit na zpěváka a kytaristu Zdeňka Novotného, který zahraje a zazpívá světové šlágry. Ředitel muzea Miroslav Šnaiberk vás provede výstavami „Konečnost v nekonečnu“ a „Malíř za železnou oponou“. Během celého večera si můžete dát dobrotu z grilu, zahrát si velké Člověče, nezlob se nebo si s dětmi vyzkoušet pátrací hru po muzeu. (MaPG Semily)

semilsko

VYSOKÉn/J –

BONAIRE

Ostrov potápění, soli a otroků
cestovatelská přednáška Michala Černého

24. KVĚTNA 2024 OD 18 HOD.
V MĚSTSKÉ KNIHOVNĚ VE VYSOKÉM NAD JIZEROU
Nutná rezervace míst na tel. čísle 604 413 873

» Na obnovu svatých schodů v kostele na Krásné se skládají firmy i lidé, přispěje také kraj

Obnova kostela svatého Josefa v Krásné, části Pěňčina na Železnobrodsku, pokračuje i díky penězům z Libereckého kraje. Ten přispěje prostřednictvím individuální dotace půl milionem korun na restaurování svatých schodů v kapli, která se v tomto kostele nalézá.

Do obnovy se může zapojit také veřejnost, a to prostřednictvím transparentního účtu Římskokatolické farnosti Krásná.

„Jedná se o významnou památku našeho kraje, jejíž obnovu dlouhodobě podporujeme z dotačního programu. Individuální dotace na restaurování unikátní kaple se svatými schody posune rekonstrukci výrazně dopředu,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Svaté schody, které se dočkají opravy, jsou kopií původních mramorových schodů o 28 stupních, po kterých podle legend krácel v Jeruzalémě Ježíš Kristus k Pilátu Pontskému. V kostele svatého Josefa jsou ve všech 28 schodech uloženy ostatky svatých, dopravených z Říma v roce 1762. Svaté schody jsou však ve špatném stavu a vyžadují nákladnou rekonstrukci v milionové hodnotě. Liberecký kraj zaplatí polovinu částky obnovy, tedy půl milionu korun. Společnost Kitl už poslala na transparentní účet 100 tisíc, účast přislíbila také obec Pěňčín. Zbývající peníze budou tvořeny z darů veřejnosti, která může zasílat příspěvek na transparentní účet diecéze.

Otcem myšlenky obnovy kostela sv. Josefa je Kittelovo muzeum pod vedením Richarda Hübela a faráře Jana Juchy MS.

„Velice si cením úsilí Libereckého kraje i ostatních subjektů o obnovu našeho kostela. Kaple se svatými schody si důstojnou renovací opravdu zaslouží,“ řekl farář Jan Jucha MS. Přispět na restaurování může každý, kdo chce podpořit obnovu a rozvoj Kittelovska. Pro tyto účely byl zřízen transparentní účet 266393841/0600, kam je možné poslat libovolnou částku.

V plánu je rovněž rekonstrukce malířské výzdoby kaple včetně iluzivního oltáře. Odborníci provedou iluzivní mramorování soklové části kaple a oblasti schodiště, opraví dřevěné prvky na schodišti a dojde také na obnovu omítky a vymalování niky mezi oblouky. Tyto práce naváží na odborné zásahy z let 2015 až 2020, během nichž byly restaurovány stěny a strop lodi a presbytáře. Kostel svatého Josefa v Krásné je jednolodní zděnou stavbou s půlkruhovým presbytářem a bočními kaplemi. Vystaven byl v letech 1756 až 1760. Půdorys kostela je neobvyklý, má tvar kříže. V kostele se nachází cenný hlavní oltář svatého Josefa a dva postranní oltáře. Nástěnné malby pocházejí z konce 19. a začátku 20. století, vitráže a varhany jsou z téhož období. Kostel je součástí barokního areálu.

Od roku 2013 investoval Liberecký kraj do prací v kostele více než 1,3 milionu korun. Začalo to stem tisíc korun na restaurování vitrážových oken. V roce 2014 putovalo dalších sto tisíc na dešťovou kanalizaci a odvodnění a za rok ještě sto tisíc na vymalování presbytáře. Roku 2016 poskytl kraj 290 tisíc na restaurování nástěnných obrazů a v roce 2018 125 tisíc korun na restaurování stropu hlavní lodi kostela. Rok 2019 byl ve znamení třisetitisícové investice na vymalování stěn a tatáž částka zamířila v roce na obnovu západní kaple.

„Liberecký kraj obnovy významných památek dlouhodobě a systematicky podporuje. Jsem rád, že v poslední době se stále častěji na renovacích a rekonstrukcích podílí i osvícení soukromí investoři, kteří postupují při

restaurátorských pracích kupředu v úzké spolupráci s památkáři,“ řekl hejtman Martin Půta.

V České republice se nachází deset míst se svatými schody, z toho dvě na území Libereckého kraje. Kromě kostela svatého Josefa v Krásné je to bývalý augustiniánský klášter v České Lípě, nyní jedna z budov Vlastivědného muzea a galerie. Schody mohla veřejnost spatřit třeba během tradiční a hojně navštěvované Svatojosefské pouti, která se konala 1. května.

(Jan Mikulička, foto Liberecký kraj + *Loužnický zpravodaj*)

☞ **CESTA Bohuslav Štafl**

Výstava fotografa z Jizerských hor v Kittelově domě (do 27. června)

Bohuslav Štafl se narodil v roce 1954. Vyrůstal v nedalekých Dalešicích, později navštěvoval Základní školu v Kokoníně a do Jablonce jezdil na strojní průmyslovku.

První setkání s fotografií bylo v době, kdy jako malý kluk pozoroval svého tatínka, který nejen fotografoval, ale také maloval obrazy. Bohoušek se od raného mládí zabýval hudbou, poezii, výtvarným uměním. Svůj první fotoaparát dostal od rodičů v 18 letech a fotografování se mu stalo celoživotním koníčkem. Většinu života pracoval v Preciose v Jablonci nad Nisou, kde také žil. V Preciose vedl několik let fotokroužek. Jezdil jako vedoucí na dětské tábory, kde na snímcích zachycoval veškeré táborové dění.

Miloval Jizerské hory, kam v zimě vyrážel na běžkách, fotografoval přírodu a krajinu v každém ročním období. Měl rád hudbu, koncerty a festivaly.

Fotografoval nejen muzikanty, ale tváře lidí v činnosti: v tanci, smíchu...
Fotografoval květiny, lesy, měl rád mlhy a mechy na stromech. Posledních sedm let jsme spolu žili na chalupě na Českém Šumburku. Cestovali jsme po světě a Bohoušek stále vše fotografoval.

Bohužel, nás náhle opustil po těžké nemoci, vloni v červnu.

Bohoušek, byl velmi skromný a měl cit pro fotografii. Nikdy své fotografie nevystavoval. Je to jeho první výstava. „Vybírala jsem z tisíce fotografií, první výběr byl 180, poté 60 a na výstavu byla zapotřebí necelá polovina“ říká Bohouškova manželka a kurátorka výstavy Můňa Štaflová - Kristiánová .
Bohoušek říkával: " Dobrou fotografii mám tak jednu ze sta..."

RYTÉ SKLO V ČASE

Výstava v Kittelově domě
(do 7. září)

Lucie Tesařová, rytečka skla
a restaurátorka, držitelka licence
Ministerstva kultury
na restaurování zrcadel
benátského typu.

Celý profesní život se věnuje
rytému sklu. Své zkušenosti
z oboru i z práce na kopiích
historického skla využívá ve své
současné profesi při
rekonstrukcích poškozených
benátských zrcadel a jejich
součástí.

Jiří Tesař, umělecký rytec skla.
V průběhu své dlouholeté
profesionální praxe realizoval
kopie historických rytin
z uměleckých sbírek, oficiální
dary i tvorbu portrétů. Za svoji
pracizískal mnoho domácích
i mezinárodních ocenění.
V současné době se věnuje
moderně pojaté autorské rytině
na nejvyšší řemeslné úrovni.

Manželé pracují v soukromé rytecké dílně v Semilech.

Na některých projektech se podílejí společně a navzájem se inspirojí. Ryté sklo je nedílnou součástí jejich života.

RYTÉ SKLO V ČASE

Lucie a Jiří TESAŘOVI

Historický odkaz i současná inspirace

Kittelův dům Pěnčín-Krásná

od 11. května do 7. září 2024

Vernisáž 10. května 2024 v 17 hodin

KOBEROVY –

SDH Koberovy za podpory Obce Koberovy Vás zvou

Koberovská Pout' Výroční OSLAVY

130 let
SDH Koberovy

105 let
TJ SOKOL Koberovy

100 let
Obce Koberovy

25. května 2024

Oslavy se uskuteční u Obecního úřadu,
Hasičské zbrojnice, na travnatém prostranství
u základní školy a na dětském hřišti na středu
Obce Koberovy.

V případě nepříznivé počasí se program začínající
v 13.00 hodin přesune do KD Koberovy.

Hudební produkce:

SOUSEDI – 14.30 – 17.00

JAM & BAZAR – 17.30 – 19.30

SEVEN – 20.00 – 21.30

LOGR /HITMAKERS – 22.00 – 01.00

ZÁSADA –

Lidé a oceán

Zážitky z cest vypráví mořeplavec, cestovatel a spisovatel

Rudolf Kreutschneider

Sokolovna Žásada

17.5.2024 v 18:30 hod.

Možnost občerstvení

Pořádá T. J. Sokol Žásada, www.sokolzasada.cz

≡ **Ztraceni v Expozici**
Galerie V Kotelně

Výstava fotografií Liberecké školy fotografické.

Vystavují: Jiří Benedikt,
Pavla Bičíková, Rudolf Kucap,
Richard Michna, Marek Pěkný,
Šimon Pikous, Martin Tomšej,
Svatopluk Velkoborský, Gabriela
Štanclová.

Výstava potrvá **do 31. 5. 2024.**

≡ **Čtvrtek 23. 5., 19.00, Jilm**
Na Vánoce budu gay

Hrají: Martin Zounar, Martina Randová, Michaela Dittrichová, Filip Blažek,
Denisa Nesvačilová / Michaela Dittrichová, Zdeněk Maryška.

≡ **Čtvrtek 6. 6., 19.00, Jilm**
Všechno je dovoleno

Hrají: Ivo Šmoldas, Michaela Kuklová, Miluše Bittnerová, Miroslav Šimůnek /
Tomáš Krejčíř

≡ **Rudolf Kazda**

Prvním předsedou jilemnického lyžařského spolku při jeho založení v roce 1894 byl zvolen Rudolf Kazda (1862–1929), vynikající organizátor jilemnického kulturního a sportovního života.

Narodil se v domě čp. 103 (bývalý hostinec U Sevastopolu). Rodiče později zakoupili dům čp. 267 na rohu ulice Valdštejnské a V Domkách. Zde Kazda prožil podstatnou část svého aktivního života a roku 1914 přešel majetek na něj.

Po maturitě na hradeckém gymnáziu studoval na pražské technice obor chemie, ale pro nemoc rodičů musel školu opustit a věnovat se rodinnému obchodu provozovanému na náměstí v čp. 13.

V roce 1889 se oženil s Annou Podrazilovou, která ale zemřela po pěti letech manželství. Přesto spolu měli 3 děti, z nichž pouze jedno se dožilo dospělosti. Záhy se Rudolf Kazda stal jednatelem místního Sokola, později působil sedm let jako jeho starosta a zasloužil se o postavení sokolovny. Velmi se angažoval také

v místním klubu velocipedistů a podporoval organizovanou letní i zimní turistiku.

Cizí mu nebyly ani kulturní snahy. V ochotnickém spolku Kolár vystřídal místo garderobiéra, režiséra a předsedy.

V čele ochotníků zůstal až do roku 1924.

Zanedbatelné není ani jeho úsilí ve funkci předsedy okrašlovacího spolku. Cenné jsou dodnes jeho sběry pro národopisnou výstavu v Jilemnici a posléze pro Národopisnou výstavu československou v Praze.

Mnoho předmětů pak zůstalo ve sbírkách nově založeného muzea (později Krkonošského muzea) a najít je tam můžeme dodnes.

Deset let zasedal ve výboru občanské záložny. Zasazoval se o vybudování krásné budovy na dnešním Tyršově náměstí a nad stavbou mu byl svěřen dozor.

Jako předseda Národní jednoty

severočeské vykonal velký kus práce pro rozvoj národního života v Krkonoších. Podílel se na přípravách založení českého reálného gymnázia v Jilemnici.

Vlastenecká i politická orientace jej zřejmě záhy přiblížila k jen o málo mlašímu MUDr. Vejnarovi, který v oblasti kultury i sportu patřil k nejaktivnějším osobnostem města a spolu s Kazdou i do okruhu zapálených vlastivědných pracovníků. Kazda jako dovedný kreslíř koloroval stovky Vejnarových diapozitivů, a pomáhal tak vytvářet soubor dnes nedocenitelné hodnoty.

Rudolf Kazda je pochován na jilemnickém katolickém hřbitově. V květnu 2022 mu byla odhalena deska na domě čp. 267 ve Valdštejnské ulici u příležitosti 160. výročí narození a jilemnickými lyžaři byl upraven hrob rodiny Kazdových.

Rudolf Kazda, první předseda Ski Jilemnice.

*

Za 130 let činnosti ČKS Ski Jilemnice se ve vedení spolku vystřídal celkem 16 předsedů s různě dlouhým funkčním obdobím od 1 roku až po 27 let, někteří opakovaně: Rudolf Kazda (4), Oldřich Hrubý (2), Karel Hevera (1), Jan Buchar (18+5+2), Hynek Bedrník (1), Jiří Tureček (1), Otakar Holub (14+2), Zdeněk Krčan (3), Václav Mečír (1+1), Josef Bukovský (2), Josef Motyčka (10), Stanislav Kracík (27), Josef Vejnar (12), Stanislav Henych (18), Karel Randák (4 roky).

V současné době převzala žezlo vlády nad jilemnickými lyžaři historicky první žena, prapравnučka druhého předsedy Oldřicha Hrubého, obchodníka z náměstí čp. 12 (1868–1949), Barbora Horáčková (1986). Navázala tak na předlouhou lyžařskou tradici rodu Hrubých. Barbora Horáčková začínala ve školním věku s během na lyžích v ČKS SKI Jilemnice, na sportovním gymnáziu se věnovala orientačnímu běhu v OK Jilemnice.

Nyní vede přípravku ČKS SKI Jilemnice, kde učí zábavnou formou nejmladší děti základům běžeckého lyžování. Od roku 2021 působí ve Výboru ČKS SKI Jilemnice a od začátku roku 2023 je předsedkyní spolku.

/ Lyžaři ČKS SKI Jilemnice, *Jilemnice zpravodaj města*

S použitím materiálu Jana Luštince z publikace kalendáře Jilemnického okrašlovacího spolku.

jičínsko

/// Filmový cyklus Tady Vary, který nás jednou měsíčně zavede na červený koberec a nabídne nám předpremiéry filmů, které stojí za to vidět, se chýlí pomalu do finále. **Ve středu 22. 5.** se můžete těšit na předpremiéru filmu *Priscilla*. Když se dospívající Priscilla na večírku seznámí s Elvisem Presleym, z krále rock'n'rollu se v soukromí stává někdo zcela nečekaný. Příběh turbulentního manželství je zároveň procítěným portrétem lásky a slávy.

/ Za Biograf Český Ráj – Michal Miškovský

/// Třetí ročník hudebně-technického festivalu Rockový hangár se blíží! Datum **25. května 2024** je pevně zapsáno v kalendářích nejen rockových nadšenců. Letos se opět sejdem na severní straně letiště Jičín v Hangáru 3, Porák, kde nás čeká nezapomenutelný hudební zážitek v kulisách technického ráje.

Jednodenní festival Rockový hangár je hudebně – technickým festivalem pro všechny generace.

O hudbu se postarají kapely převážně z Jičínska a blízkého okolí.

Na letošním ročníku vystoupí kapely Shame Band,

Širkokko, Agregát, Furie, Smradlavý hračky a již tradičně celou akci zakončí vystoupení skupiny Golf.

Součástí celodenního programu je výstava technických exponátů ze závodních tratí, oblohy, ale i z luhů a hájů. K vidění budou letadla, která si budete moci prohlédnout jak na zemi, tak v akci ve vzduchu. Chybět nebudou ani seskoky parašutistů či možnost proletět se vrtulníkem Robinson R-44 nebo CESSNOU C-172. Pro milovníky čtyřkolé techniky bude k vidění výstava motocyklů, aut, a to jak veteránů, tak našlapaných závodních strojů. A to stále není vše.

Našepozvání přijali i hasiči se svojí technikou, také velké agrostroje, ale i malé modely všeho druhu. Hostem akce bude autokrosová legenda Václav Fejfar.

Program začíná v 10:30 a celý den zakončíme ohňostrojem ve 22:00.

Vstupné na akci je dobrovolné.

(Tým Rockového hangáru)

≡ Svérázná jičínská odrůda fotbalu – ŠRUM

Mezi jičínskými sportovci byla velmi výrazná a úspěšná skupina - atleti. Jejich zásluhou se v Jičíně pravidelně běhá na Bradech známý Mikulášský běh, jejich zásluhou závodil v Jičíně (Lipovou alejí) slavný Emil Zátopek, na jejich stadionku „Matěják“ se odehrávala četná atletická (i mezinárodní) klání i různé tělovýchovné slavnosti. Po ukončení Mikulášských běhů v jejich počátku a v padesátých letech se hrával fotbal na Bradech a u Rybníčku, atleti kopali i na Javůrkově louce a na Plajchu. Bylo na co navázat...

Není známo kdy přesně (někdy v padesátých letech zřejmě) se začal pro tyto malé fotbálky užívat výraz „šrum“. Vznik, „etiologie“ ☺ a význam tohoto názvu jsou jen mlhavé a lze se domnívat, že souvisí s něčím důrazným - např. basou, kosami a obecně s hlukem a lomozem.

Jako dlouholetý účastník tohoto tradičního sportování mohu potvrdit, že se nehraje v rukavičkách a postupně tato tradice vykryštovala v naprosto pravidelné dny a časy.

Hrávalo se a hraje zejména na Matějáku, ale zažil jsem i hraní v kasárnech (zařídil basketbalista Zdeněk Malich) a na velkém atletickém stadionu.

Na „šrum“ mne pozval jeden ze zakladatelů (a také basketbalista) Jirka „Fíša“ Lisý, velký příznivec technické hry. Tento sport tam zastupovali i nedávno zesnulý historik Robert Kvaček a mj. i Svatík Ulvr (nešťastně zahynulý na čs. horolezecké expedici pod Huascaránem v Peru) spolu s dalším všesportovcem Zdeňkem Novotným. Pod bezednými koši hrával a stejně dobře kopal do fotbalového míče na různých hřištích i - „zlatá ruka“ (míněno basketbalově) Míla Kubálek. Opravdu nelze vyjmenovat všechna jména, ale nesmím zapomenout na Jirku „Trhana“ Mazáčka, kdysi vynikajícího oštěpaře, který ve své době měl označení „Nejzdatnější sportovec ČSR“.

Důležitými iniciátory těchto nelítostných zápasů byli mj. Franta Kynčl a Jirka Řeháček bratři Eman a Lád'a (Hasan) Bosákovi, Tonda Samek, Jarda Sládek, Jirka Všetečka, Jára Jandura - opravdu celá plejáda známých jmen.

Z fotbalistů se zúčastňovali zejména Rio Kubín, Lád'a Carda, v době, kdy jsme

chodili do kasáren jsme směli hrát někdy s a někdy proti známému reprezentantu Josefu Jurkaninovi, účastníku mistrovství světa v roce 1970 v Mexiku.

K občasnému přesunutí hraní na jiná sportoviště došlo v roce 1961 a od roku 1965 měli šrumaři Matěják zase přechodně pro sebe. V roce 1967 bylo oddílu pozemního hokeje přiděleno sportoviště Na Tobolce, kterému se dodnes říká Matěják a opět se dočasně hrálo na různých sportovištích (mj. na škváře v Lipách, na školním hřišti u školy na Novém Městě, i na trávě u bývalé skautské rezervace). V současné době se hraje opět na tradičním místě na Matějáku a potěšitelné je, že tradice zůstává zachována a ctěna. Hraje se ve stejnou dobu a účastníují se už i synové a vnuci bývalých hráčů. Podíl rozhodování starších však zůstává zachován...

Prosím o shovívavost s tím, že nelze vyjmenovat všechny zasloužilé...

/ Jaroslav Veselý, Jičín

tanvaldsko

ZLATÁ OLEŠNICE, STANOVÝ – Leteckého meteorologa a držitele vyznamenání Miloslava Štěpánka připomene pamětní deska. Kraj vzdá hold i Otakaru Žantovi.

V sobotu 18. května se od 11 hodin uskuteční slavnostní odhalení pamětní desky plukovníku Miloslavu Štěpánkovi, leteckému meteorologovi sloužícímu během druhé světové války. Pietní akt začne ve Zlaté Olešnici u domu čp. 40, kde Štěpánek strávil většinu svého života. Na ceremonii naváže od 13 hodin ve Stanovém – již neformální – setkání s příležitostí položit květinu před pamětní kámen připomínající dalšího hrdinu českého národa – letce RAF Otakara Žantu.

Hlavním iniciátorem vyhotovení a umístění pamětní desky plk. Miloslava Štěpánka je ve spolupráci s několika dalšími aktivními jedinci z regionu Liberecký kraj, který akci pořádá.

Při odhalování pamětní desky ve Zlaté Olešnici budou čestnou stráž tvořit zástupci aktivních záloh Krajského vojenského velitelství Liberec, o osudech plk. Štěpánka pohovoří historik Jan Hnělička, pamětní desce požehná vojenský kaplan 31. pluku radiační, chemické a biologické ochrany Liberec Petr Šabaka a hymnu formou a cappella přednese Věra Poláková, sólistka opery DFXŠ v Liberci. Rozezvučí se rovněž zvony od nedalekého kostela sv. Martina.

Pietního aktu se zúčastní syn a pravnuček plk. Miloslava Štěpánka (Jaroslav a David), hejtman Půta, starostové obcí a další hosté. Pamětní tabuli vyhotovil Karel Havlíček, který minulý rok v Rovensku pod Troskami inicioval vybudování desky dalšímu letci RAF – Václavu Leitensdorferovi.

Kdo vůbec byl plk. Miloslav Štěpánek? (* 18. 6. 1911, Rokytnice nad Jizerou, † 24. 9. 1979, Haratice)

V roce 1938 působil jako velitel Hlavní polní povětrnostní ústředny 91 velitelství letectva Hlavního velitelství ve Vyškově. Kvůli zraněním, která utrpěl během služby u polského letectva na počátku 2. světové války, se později v řadách RAF věnoval letecké meteorologii.

V roce 1945 se stal hlavním meteorologem na základně Czech Air Force Transport Pool v Harrow. Počátkem roku 1949 byl zatčen, odsouzen k šestiměsíčnímu výkonu trestu odnětí svobody ve věznici Plzeň-Bory a degradován. Za své válečné zásluhy obdržel polský Válečný kříž, Československou medaili Za chrabrost před nepřítelem a Československou vojenskou medaili Za zásluhy I. stupně. Po roce 1989 byl plně rehabilitován a povýšen do hodnosti plukovníka in memoriam. Štěpánek také v roce 2022 obdržel Poctu hejtmana Libereckého kraje in memoriam za celoživotní přínos v oblasti letecké meteorologie.

(Filip Trdla)

jablonec

✂ Jarní a letní sezóna bude v Muzeu skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou patřit současnému ateliérovému sklu a autorskému designu, které patří mezi světovou špičku. Od 17. května tu lze navštívit tematickou kolektivní prezentaci s mezinárodní účastí SAMI SPOLU a výstavu SOULAD, věnovanou tvorbě výtvarníka Františka Janáka a jeho hostů – Martiny Janákové a Aleny Matějky.

✂ Dva lidé, jeden tým, jeden cíl. Tak zní motto „nejtěžšího závodu v Evropě“ – Berlin Firefighter Stairrun. Dvanáctého ročníku berlínského závodu se v sobotu

4. května 2024 zúčastnili také příslušníci Hasičského záchranného sboru Libereckého kraje – nprap. Zdeněk Vrána a nstržm. Vojtěch Prášil. A byli velmi úspěšní – ve své kategorii vybojovali zlaté medaile!

Letos měli na sportovním hasičském klání v Berlíně za HZS Libereckého kraje startovat původně dva týmy. „V posledním týdnu před závody bohužel omarodil Aleš Zeman, můj part’ák z minulých dvou ročníků,“ popisuje Zdeněk Vrána a pokračuje: „Takže to vypadalo, že vezmu do Berlína manželku a budeme fandit klukům. Jenže pár dnů před odjezdem se začalo řešit, že ani Josef Ječný nebyl po nemoci ještě zcela v kondici.“ Z druhého týmu byl na závody připravený Vojtěch Prášil, Zdeňkův kolega ze směny C na centrální hasičské stanici v Jablonci nad Nisou. Postavit se na start závodu chtěli oba hasiči, a tak den před konáním závodů oslovili organizátora s prosbou o změnu ve startovní listině. A povedlo se.

V kategorii „oldies“, tedy starších (součet věku dvojice závodníků do 99 let) neměli Zdeněk a Vojta konkurenci. Závodu se letos zúčastnilo 354 dvojic z 11 zemí světa. Úkolem hasičů, kteří vyběhnou na závodní trať, je co nejrychleji přeběhnout náměstí Alexanderplatz a zdolat 39 pater výškové budovy – převýšení 110 metrů. To vše v kompletním vystrojení, tedy v třívrstevném zásahovém oděvu, zásahové obuvi, s přilbou a aktivním dýchacím přístrojem. Po celou dobu závodu musí být dvojice nedělitelná – na dohled od sebe, od 35. patra až do cíle musí být na vzdálenost paže. Po celou dobu je nedělitelnost soutěžních dvojic přísně dozorována rozhodčími. Cíl čeká

v devětatřicátém patře, kde druhý z dvojice zmáčkne tlačítko časomíry.

„Po lapení dechu se dostavuje radost z absolvování závodu, z pohybu a začíná pohodový den, bez ohledu na umístění,“ popisuje Zdeněk. „Závod jsme si oba moc užili. Zdenda běžel neskutečně rychle, chvílemi jsem měl co dělat, aby mi neutekl,“ přiznává Vojtěch. Part'áci ze směny i ze soutěže pokořili závodní trať v čase 6 minut a 28 vteřin.

„Prověřovací cvičení“? Trénink v areálu pod Ještědem

Nejen, že jablonečtí hasiči obsadili první příčku ve své kategorii, v absolutním pořadí se umístili na úžasném třetím místě. A jak se profesionální hasiči na takový závod připravují? „Dost individuálně. Někdo víc běhal, někdo jezdil na kole, někdo běhal s dítětem v kočárku,“ přibližuje Zdeněk Vrána. Příslušníci ze stanice Turnov trénovali během na pásu se zátěží, v Jablonci nad Nisou často chodili na cvičnou věž, kde původní dvě závodní dvojice podnikly i dva společné tréninky. Takzvaným „prubírským kamenem“ přípravy na náročné závody bylo cvičení na velkém skokanském můstku ve skiareálu na Ještědu. „Ten byl sice nesrovnatelný se samotným závodem, protože má nepravidelné schody a je o 40 výškových metrů náročnější než soutěž,“ komentuje Zdeněk a dodává: „Věděli jsme, že když ustojíme tento výběh, nemusí závod dopadnout špatně.“ Profesionální hasiči svou fyzickou zdatnost využijí i při běžných zásazích, například u dopravních nehod, kde se provádí vyprošťování osob. Díky poctivé a svědomité přípravě se můžeme radovat z jejich úspěchu, ke kterému jim tímto srdečně gratulujeme!

/ Jaroslava Benešová, HZS LK, *Genus*

liberec

≡ Liberec chce koupit zámek v centru města

Liberec zřejmě koupí zámek v centru města, který vlastní firma Ústí Development ze skupiny MEI.

Náměstek primátora Adam Lenert (ANO) novinářům řekl, že se domluvili se současným vlastníkem na ceně i podmínkách prodeje. Město za památku z 16. století zaplatí desítky milionů korun, přesnou cenu zatím vedení radnice říci nechce. Uzavření dohody potvrdil i předseda správní rady MEI (Middle Europe Investments) Peter Winkelman. Nic dalšího ale k tomu nesdělil. Pro využití zámku existuje podle náměstka několik scénářů.

Na podmínkách prodeje se vedení radnice domluvilo se soukromým vlastníkem v úterý, kdy začal v Liberci šestidenní mezinárodní festival animovaných filmů Anifilm, pro který je zámek centrem dění. „My zatím kupní cenu nechceme zveřejňovat, protože čekáme na oficiální nabídku, ale pokud se to podaří, tak o tom bude rozhodovat červnové zastupitelstvo s tím, že při podpisu smlouvy bude zapláceno 50 procent kupní ceny, v dalším roce 37,5 procenta a v dalším

roce 12,5 procenta z kupní ceny," řekl Lenert. Winkelman dojednání těchto podmínek potvrdil. „To je správně," uvedl.

Primátor Jaroslav Zámečník (Starostové pro Liberecký kraj) ve čtvrtek novinářům řekl, že nákup zámku nebude na úkor žádné z dalších chystaných investic města. „Pro letošní rok (první splátku) to máme namyšleno tak, že to půjde ze zlepšeného hospodářského výsledku. To znamená z peněz, které jsme si nějakým způsobem našetřili nebo nám zůstaly v přebytku minulého roku," řekl primátor.

Zámek v horním centru je jednou z nejstarších staveb ve stotisícovém městě. V minulosti sloužil nejen jako šlechtické sídlo, ale byl v něm i soud, ubytovna, ředitelství Státních lesů a statků, vysoká škola a v době své největší slávy tam měl Skloexport jednu z nejrozsáhlejších expozic skla na světě. Nyní je zámek po většinu roku prázdný. O jeho možném získání ze strany města se mluví několik posledních let. Zhruba před sedmi lety radnice cenu za nákup zámku odhadovala na 60 až 100 milionů korun.

Lenert uvedl, že dojednaná cena je o 20 procent nižší, než je odhadní.

Pro využití zámku je podle Lenerta několik scénářů. „Samozřejmě město dál bude chtít, aby tam fungoval Anifilm a dneska se ukazuje, že je velice populární. Všichni to vidíme ve městě, že návštěvnicky je velice vítán a my dál s Anifilmem určitě budeme spolupracovat, ať by sídlil v zámku, nebo bychom museli najít jiné prostory," řekl Lenert. Už dříve radnice naznačila, že zámek by spolu s Anifilmem mohla částečně využívat také městská základní umělecká škola (ZUŠ), která potřebuje další prostory. Lenert ve čtvrtek řekl, že další možnou variantou je přestěhovat tam úředníky ze soukromé budovy S toweru, kterou má město částečně pronajatou. (Náš REGION)

☞ Čtrnáct obcí z regionu se přihlásilo do krajského kola soutěže Vesnice roku. Nyní je bude objíždět hodnotitelská komise, která rozhodne o vítězi. Slavnostní vyhlášení spojené s oceněním libereckého krajského kola se uskuteční 8. srpna ve vítězné obci.

Komise navštíví obce na konci května a na začátku června. „Přihlášené obce hodnotí v řadě oblastí. Jsou jimi koncepční dokumenty, společenský život, aktivity občanů, podnikání, péče o stavební fond a obraz vesnice, občanská vybavenost, inženýrské sítě a úspory energií, péče o veřejná prostranství, přírodní prvky a zeleň v obci, péče o krajinu, připravované záměry a informační technologie obce,“ řekl Jiří Ulvr, krajský radní.

Celostátní kolo, do kterého postupují vítězové krajských kol, bude následovat počátkem září, vítěze krajských kol opět navštíví celostátní hodnotitelská komise v týdnu od 2. až do 9. září. Nositel titulu Vesnice roku 2024 bude nově vyhlášen 21. září v Uherském Hradišti.

Přihlásily se tyto obce: z Českolipska Dubnice a Polevsko, z jabloneckého okresu Zlatá Olešnice a Jiřetín pod Bukovou, z okresu Liberec Janův Důl, Mníšek, Svijany, Pertoltice, Všelibice, Čtverín, Hlavice a Dlouhý Most, ze Semilska Roprachtice a Benešov u Semil.

Loni se přihlásilo v kraji do soutěže třináct obcí – o jednu méně než letos. Vítězem krajského kola soutěže Vesnice roku 2023 v Libereckém kraji se stala obec Bílý Kostel nad Nisou.

/ Jan Mikulička

HRÁDEK n/N – Zemřel dlouholetý starosta Hrádku nad Nisou na Liberecku a krajský zastupitel Josef Horinka (Starostové pro LK). Bylo mu 55 let.

Zemřel náhle ve čtvrtek odpoledne, o jeho úmrtí informoval jeho stranický kolega, senátor a starosta Chrastavy Michael Canov.

„Pepa Horinka dával Hrádku a proměně našeho města k lepšímu všechno, co uměl a mohl. Všechny své znalosti, sílu a energii. 12 roků jako starosta a předtím ještě šest roků jako místostarosta. Ztratil jsem kamaráda, se kterým jsem se často radil a povídal si o práci a problémech. Partáka, se kterým jsme se radovali, když se nám něco povedlo. To všechno mi bude chybět,“ reagoval na smutnou událost hejtman Martin Půta. Rovněž vyjádřil soustrast rodině.

Horinka vstoupil do politiky v roce 2002, kdy poprvé kandidoval v Hrádku nad Nisou do městského zastupitelstva za ODS. Uspěl o čtyři roky později, kdy už byl na kandidátce uskupení Hrádek potřebuje změny! v čele s Půtou, a stal se i místostarostou. Do čela města se dostal v roce 2012, kdy nahradil Půtu, který byl zvolen do čela Libereckého kraje. Post starosty Horinka už jako člen hnutí Starostové pro Liberecký kraj opakovaně obhájil i v dalších volbách. V těch posledních měli v osmitisícovém městě jedinou kandidátku, proti uskupení Hrádek potřebuje změny! se před dvěma lety nikdo nepostavil. (Náš REGION)

ČESKÝ DUB – Vybudovat centrální depozitář považuje kraj za nevyhnutelné. Sbírkové předměty nevyčíslitelné historické hodnoty chystá ochránit v Českém Dubu

Na nezbytnosti vybudovat Centrální depozitář Libereckého kraje s cílem ochránit sbírkové předměty nevyčíslitelné historické hodnoty se shodli na svém jednání krajszí radní. V současné době jsou artefakty umístěny v objektech příspěvkových organizací a na dalších místech v regionu v nevyhovujících podmínkách. Podle harmonogramu by se v Českém Dubu mohlo začít stavět na jaře příštího roku s termínem dokončení stavby v roce 2026. Odhadované náklady činí 492 milionů korun s daní.

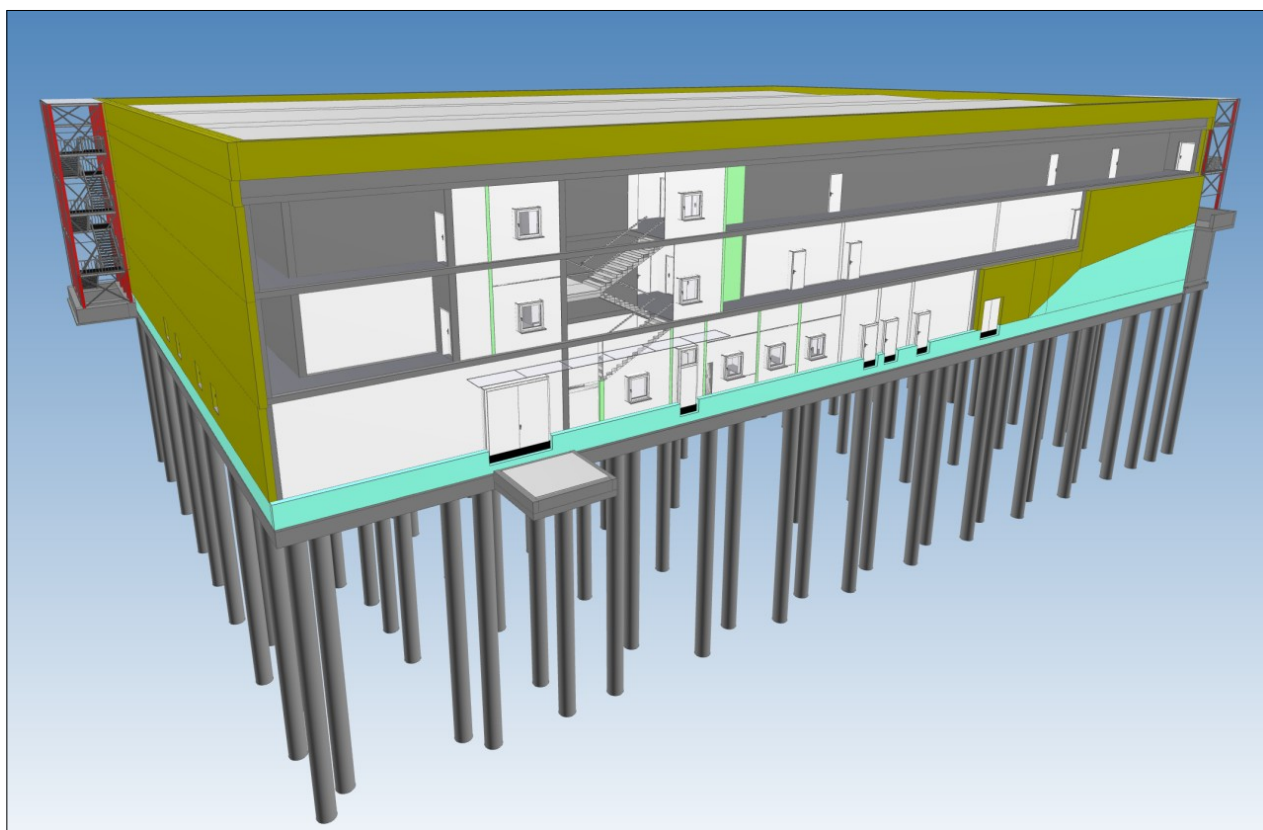
„Liberecký kraj vlastní několik stovek tisíc sbírkových předmětů nevyčíslitelné historické hodnoty, jejichž případnou tržní cenu lze odhadovat v řádech vysokých stovek milionů korun. Jedná se drobné předměty, jako jsou pohlednice, známky nebo šperky, ale také o velmi rozměrné věci jako nábytek a technika. V současné době je sice máme umístěné v objektech příspěvkových organizací a také například v Poštovní ulici 10 v Jablonci nad Nisou, kde tamní objekt – původně úřad a následně škola – slouží jako dočasný centrální depozitář. Nicméně tento stav je dlouhodobě neudržitelný. Ochrana sbírkových předmětů vyžaduje specifické podmínky, zejména co se týče vlhkosti a teploty. Žádný ze stávajících depozitářů tyto podmínky nesplňuje, a pokud bychom moderní depozitář nevybudovali, hrozilo by zničení některých sbírkových předmětů právě kvůli nevyhovujícím podmínkám jejich uložení. Ze studie, kterou jsme si v roce 2016 nechali zpracovat společností *Design 4 – projekty staveb*, jednoznačně vyplynulo, že místo přestavby prostorů v Poštovní ulici

a úpravy ostatních depozitářů je efektivnější a finančně výhodnější postavit nový objekt. Depozitář vznikne na pozemku Silnic LK v Českém Dubu,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně libereckého hejtmána.

„O projektu vybudování centrálního depozitáře jsme začali poprvé diskutovat již na jaře roku 2016. Na podzim roku 2020 začaly přípravné práce na zadávacím řízení na výběr zhotovitele projektové dokumentace. Centrální depozitář v Českém Dubu bude splňovat všechna technická, energetická a stavební kritéria dle aktuálních požadavků muzejníků a galeristů. Nyní je také vhodné období pro zahájení staveb podobného rozsahu, kdy můžeme očekávat nižší vysoutěženou cenu. Navíc jsme mohli díky vyšším daňovým příjmům za první čtyři měsíce letošního roku vyčlenit na projekt dalších 100 milionů korun,“ dodal hejtmán Martin Půta.

Centrální depozitář nebude jen standardní stavba. Půjde o pasivní, nízkoenergetický objekt vybavený nejmodernější technikou, která pro skladování muzejních sbírek zabezpečí optimální podmínky. Budova pojme až stovky tisíc předmětů, na jejichž uložení jsou potřeba tisíce metrů čtverečních. Objekt depozitáře se bude rozkládat na obdélníkovém půdoryse o rozměrech 70 a 48 metrů, bude mít tři nadzemní podlaží a zelenou střechu s fotovoltaickou elektrárnou. Budova bude rozdělena na jednotlivé sekce podle typu materiálu uložených předmětů.

/ Filip Trdla, Liberecký kraj

KRÁSNÁ STUDÁNKA – Do původní podoby z roku 1938 zrekonstruovali loni nadšenci v Krásné Studánce na okraji Liberce objekt lehkého opevnění zvaný řopík.

Je v něm i původní výzbroj včetně kulometů. V libereckém regionu jde zřejmě o jediné takové muzeum. Dovnitř se zájemci dostanou jen několikrát do roka, v tom letošním to v sobotu bylo poprvé.

„Bunkr chceme otvírat vždy, když bude nějaké výročí Československé republiky,“ řekl majitel Bunkru Studánka Petr Strnad. Tentokrát to bylo k výročí konce II. světové války.

Objekt lehkého opevnění na Novoveském vrchu nedaleko Mníšku získal Strnad od české armády loni v lednu, byl ve zdevastovaném stavu. „Nebylo v něm vůbec nic. Co nerozkradli Němci za války, tak doničili naši spoluobčané a sběrači kovů,“ uvedl Strnad. Konstrukce bunkru ale byla i 85 let od postavení v dobrém stavu. „Je to obrovský kus betonu, osmdesát centimetrů zdi, metr strop, takže to jde jenom odstřelit,“ řekl jeho majitel.

Nejprve museli lidé podílející se na rekonstrukci odstranit náletové dřeviny, které rostly na stropě bunkru i v jeho okolí. Poté celý objekt očistili od mechu a natřeli kamufláží používanou v roce 1938. „A následně se přistoupilo k rekonstrukci vnitřku, což znamená nové bednění a komplet vyzbrojení. Máme tam dobové zbraně, takže je tam těžký kulomet vzor 37, lehký kulomet sedmatřícítka, nějaké samopaly, pušky, pistole, granáty,“ dodal. Podle něj jde o originální zbraně, které jsou ale znehodnocené, tedy nefunkční.

I když už bunkr jako muzeum funguje, jeho obnova bude pokračovat. „To je nekončící práce. Zrovna pracujeme na výrobě strakonických lafet, protože ty se už se nedají sehnat,“ řekl Strnad. Dříve šlo o ruční výrobu. „Dneska už to

samozřejmě nikdo neumí,“ dodal. K výrobě lafet, což je zařízení k upevnění zbraně, používají obráběcí stroje.

Řopíky vznikaly koncem 30. let minulého století jako součást pohraničního opevnění. Název získaly ze zkratky ŘOP, jež označovalo Ředitelství opevňovacích prací, které výstavbu opevnění řídilo. Jde o malé železobetonové pevnosti opatřené střílnami a pancéřovými dveřmi. „Tyto objekty byly primárně určeny k zastavení nebo pozastavení nepřítele a aby vojska v zadních liniích mohla dále ustupovat,“ uvedl Strnad.

Řopík na Novoveském vrchu byl určen k ochraně studáneckého údolí, kudy vedla přístupová cesta na Liberec. Stísněný prostor tohoto bunkru byl určený pro sedm vojáků. Velitele, dva střelce a dva jejich pomocníky, obsluhu periskopu a obsluhu ventilátoru, který byl potřeba pro vhánění čerstvého vzduchu. Jinak hrozilo, že by se osádka řopíku udusila zplodinami vzniklých při střelbě.

(Náš REGION)

/// Svou novou knihu pokřtil herec, moderátor a bloger Lukáš Hejlík v libereckém bistru Mikyna. Nese název 400 – Snídaně, brunch, kafe a přináší 418 tipů kam vyrazit na první jídlo dne po celém Česku. Obsahuje i 19 zastavení v Libereckém kraji; kromě Liberce zavede i do Hrádku nad Nisou, Frýdlantu, Jablonce nad Nisou nebo Jilemnice. Liberecký kraj podpořil její vydání 35 tisíci korun.

„Řada lidí se dnes orientuje nejen podle doporučení rodiny a známých, ale za dobrým jídlem se vydají třeba právě i na základě doporučení známých osobností. Lukáš Hejlík se zabývá kvalitním jídlem v restauracích už řadu let a lidé na jeho doporučení slyší,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Na svých cestách Hejlík počítal, co kde snídal. Vejce Benedikt měl v 84 podnicích, zkusil 62 omelet, 41krát to byla vejce do skla. Máloco mělo poslední dobou takový nástup jako turecká vejce, ta otestoval na 36 místech. Tolikrát si dal mimochodem i lívance. Celkem 20krát to byly buchtičky s krémem, 18krát párky a 16krát avokádový toast. Často to byly také obložené chleby, sendviče nebo toasty. Zkusil anglické snídaně, francouzské toasty, kanadské lívance, belgické vafle, bagely z Ameriky, shakshuku z Blízkého východu nebo japonské okonomiyaki. Nezapomněl ani na fanoušky sladké snídaně, vyzkoušel palačinky, žemlovky, kaše ovesné, rýžové i krupicové. (Jan Mikulička)

/// V úterý 7. května přivítal Sbor českých bratří další výstavu. Tentokrát zde svá díla představují Ivan Bukovský, Miroslav Konrád, Zdeňka Marschalová a Miroslav Marschal, kteří pro společnou výstavu zvolili příznačný název *Spolužáci z AVU*.

/// Roubená fara v Dolní Krupé se otevřela pravidelnému návštěvnickému provozu. Sezónu zahájila 1. května.

Celý květen a červen bude otevřena ve středu, v sobotu a v neděli od 9 do 17 hodin. O prázdninách se otevírací doba ještě rozšíří.

Přijďte navštívit expozici o bydlení venkovského faráře a výstavu mapující zaniklé obce Ralska.

(Petr Novák, Mnichovohradištsko.cz)

STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV A SPOLEK PĚSTITELŮ KAKTUSŮ V MLADÉ BOLESLAVI
POŘADAJÍ

VÝSTAVU KAKTUSŮ

VE DNECH 20. - 25. KVĚTNA 2024

VE VÝSTAVNÍM SÁLE ARCHIVU NA MLADOBOLESLAVSKÉM HRADĚ

otevřeno denně od 9.00 hod. pondělí - čtvrtek do 17. hod., pátek do 22. hod., sobota do 14. hod.

Součástí bude výstava

Alberto Vojtěch Frič — nejen etnograf, kaktusář a spisovatel
k 80. výročí úmrtí

23. dubna - 25. května 2024 v provozních hodinách archivu (vernisaž 22. dubna 16.00 hod.)

/// Královéhradecký kraj pomůže se záchranou Podsemínského mostu na pomezí hradeckého a Libereckého kraje.

Každý z těchto krajů dá na opravu v příštích pěti letech pět milionů korun. Zastupitelé hradeckého kraje v pondělí odsouhlasili připojení k memorandu na záchranu mostu. Zastupitelé Libereckého kraje o tom budou rozhodovat 28. května, řekl mluvčí hradeckého hejtmanství Dan Lechmann. Následovat bude podpis memoranda.

„Opravu mostu se místním léta nedaří uskutečnit. Liberecký a Královéhradecký kraj proto uzavřou memorandum k vytvoření podmínek pro opravu tohoto mostu, který leží na hranici obou krajů v oblasti Českého ráje,“ sdělil Lechmann.

Jednoobloukový pískovcový most, který se stal známým díky filmu *Jak dostat tatínka do polepšovny* s Tomášem Holým v hlavní roli, se klene přes říční tok Žehrovka mezi Troskovicemi v Libereckém kraji a Libošovicemi v Královéhradeckém kraji.

„Na základě memoranda oba kraje poskytnou finanční, právní a další odbornou podporu oběma obcím. Každý z krajů po dobu následujících pěti let podpoří uskutečnění záměrů částkou v celkové výši pět milionů korun, přičemž finanční podpora půjde přes individuální dotace,“ sdělil Lechmann.

Z prohlídky mostu, kterou nechala v dubnu 2007 udělat obec Troskovice, vyplynulo, že most je v havarijním stavu. Na most od té doby nesmí motorová

vozidla a pro cyklisty a turisty je most přístupný na vlastní nebezpečí.

„Společně s Libereckým krajem jsme vyvolali opakované jednání, kdy jsme obce přesvědčili, že situaci je potřeba řešit,“ řekl v pondělí zastupitelům hejtman hradeckého kraje Martin Červíček (ODS). S rekonstrukcí mostu podle něj souvisí i opravy přilehlých komunikací.

Obce Troskovice a Libošovice se s odkazem na dostupné historické prameny přihlásily k vlastnictví mostu a jsou připraveny zajistit potřebné opravy a další údržbu za pomoci obou krajů, dodalo hejtmanství.

(Náš REGION)

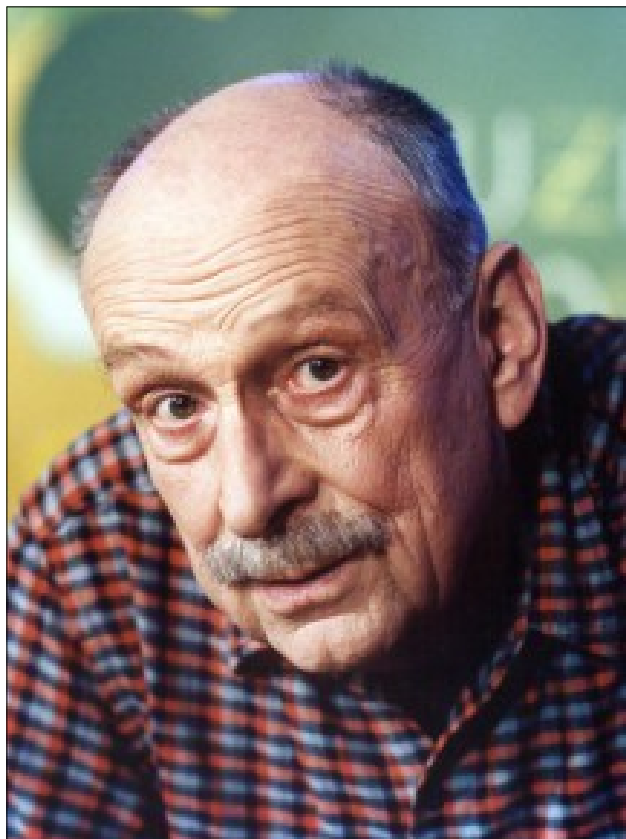
náš jubilant

≡ Stanislav Zindulka

14. března 2024 uplynulo pět let od skonu herce Stanislava Zindulky. Naštěstí se s ním často setkáváme ve filmu i televizi a zůstává tak mezi námi. Vzpomínáme. Za redakční radu zpravodaje

Jan Luštinec, Jilemnice

K tomu, abych psal o významném jilemnickém rodákovi Stanislavu Zindulkovi, mě inspiroval nedělní pořad České televize Kalendárium, který už dlouhá léta s naprostým přehledem a věcností moderuje Saskia Burešová.

10. března 2024 v něm vzpomenu 20. výročí úmrtí Karla Kachyni, který režíroval především šestidílný seriál ČT Vlak dětství a naděje, ve kterém předního herce Činoherního klubu S. Zindulku proslavila role „srágorky“ Josefa Pumplného jako tatínka a pošťáka. Spolu s Helenou Růžičkovou a její univerzálností v roli Anny Urbanové v nás, divácích, zanechali nezapomenutelný dojem. Tento výjimečný seriál z roku 1985 patří zcela určitě mezi mimořádně vypovídající válečné příběhy.

Proč zmiňuji výše uvedený titul? Právě proto, že v Kachyňově snímku *Babí léto* obdržel S. Zindulka, jako představitel Edy, tedy ve vedlejší roli, ocenění Český lev za nejlepší herecký výkon.

Hlavní roli „mladého“ pětasedmdesátníka a recesisty ztvárnil Vlastimil Brodský, jemuž byl tento film o přátelství, lásce a neumírání věnován.

Stanislav Zindulka obdržel v roce 2009 za celoživotní mistrovství též cenu Thálie. Nesmím a ani nehodlám zapomenout na knihu *Moje cesta vlakem dětství a naděje*, vydanou v roce 2011, kterou napsal spolu s Jitkou Škápíkovou. Po jedné zkoušce PSPU jsem si ji v Praze koupil a při cestě zpět si ji v autobuse, možná do jedné třetiny, dočetl. Tak byla zajímavá! Vypráví o jeho herecké kariéře v útlém dětství v rodné Jilemnici, o tatínkovi a mamince, kteří hrávali ochotnické divadlo, o tom, když odešel na studia do Prahy (jeho profesorkou byla Vlasta Fabiánová) a jak jeho cesta vedla přes Hradec Králové do Brna, až teprve v 57 letech zakotvil v Praze. Kniha je velice čtivá s poutavým dějem a patří mezi přední místa v mé knihovně.

Ještě si vzpomínám na to, kdy byl umělec pozván do Společenského domu v Jilemnici (někdy po roce 1990) se zřejmým úmyslem, aby s přítomnými posluchači nejenom besedoval, ale též si vyslechl připravený komponovaný program. Tehdy jsme zazpívali s Pěveckým sdružením krkonošských učitelů píseň *Krkonoše, Krkonoše*, ale i úpravu ze Smetanovy České písně s názvem *Bud' zdráva, vlasti má!* Recitoval student jilemnického gymnázia Martin Kupka, současný ministr, a v lidové písni *Sedmihlásek* (na slova Amálie Kutinové, matky Marie Kubátové) sólově vystoupil barytonista František Koudelka. Závěrem oceňuji uznávaného a velice oblíbeného televizního a filmového herce za profesionální angažmá ve všech jeho rolích, hlavně však v Dürrenmattovi (Král Jan) nebo v Kohoutově hře *August, august, august*.

/ Miloslav Samek, *Jilemnice zpravodaj města*; foto ČT

pozdní sběr

SMRŽOVKA

V minulých dnech byl na skalní vyhlídce Finkstein znovu vztyčen kříž, který měl, dle jedné z pověstí, vyhnat čerta z vrcholu skály. Dle slov starosty města Smržovky Marka Hotovce: „Děkuji „polskému chalupáři“ z Gruntu za jeho nezištné úsilí a chlapům z technických služeb za pomoc, kterou mu poskytli při instalaci kříže. Symbolů se na vršku vyhlídky, tak jak šla historie, vystřídal několik (kříž, hákový kříž, hvězda, torzo čehosi ...), tak doufám, že tento tam už vydrží!“

Repro: Loužnický zpravodaj

VESELÁ (u Semil) – Upozorňujeme na prodloužení stavebních prací na opravě mostu ve Veselé do 30. června 2024.

≡ **Jiří Košťár / sorry**

trosečník – kulturně-společenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský
fefik.sorry@seznam.cz * nechcete-li e-zin dostávat, dejte vědět!
všechna čísla naleznete na internetu: knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaj